

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

**Кафедра
кримінального права і криміналістики**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан юридичного факультету

проф. Пацурківський П.С.

26 серпня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРИМІНАЛІСТИЧНІ ЕКСПЕРТИЗИ»

Підготовки: МАГІСТРА

Галузі знань: 08 «Право».

Напрямок підготовки: 081 «Право».

Факультет: юридичний.

**Чернівці
2016 рік**

Робоча програма дисципліни «Криміналістичні експертизи» для студентів за напрямом підготовки 081 «Право», 26 серпня 2016 року, складена на основі навчальної (типової) програми самостійного вибору. Протокол від 26 серпня 2016 року, № 1.

Розробник: *к.ю.н., асистент Василюва-Карвацька О.В.*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права і криміналістики. Протокол від 26 серпня 2016 року, № 1.

Завідувач

кафедри кримінального права і криміналістики
26 серпня 2016 року

доц. Г.П. Жаровська

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича за напрямом підготовки 081 «Право». Протокол від 26 серпня 2016 року, № 1.

Голова

науково-методичної комісії
26 серпня 2016 року

доц. С.В. Савчук

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 6.0	Галузь знань / Напрямок підготовки 08 «Право»	Вибіркова	
Модулів 2	Спеціальність: 081 «Право»	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин 180		10-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 60 самостійної роботи студента 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Магістр»	Лекції	
		30 год.	14
		Практичні, семінарські	
		30 год.	2 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
120 год.	164 год.		
Індивідуальні завдання:		–	
Вид контролю:		залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/10

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Даний навчальний курс є семестровим. Він запланований на восьмий навчальний семестр для студентів 5-го курсу як денної, так і заочної форми навчання. Науково-технічний прогрес справляє величезний вплив на всі сфери діяльності людини. Відобразився він і на боротьба зі злочинністю та інших конфліктних сферах людського буття. Продумане і планомірне використання природничих і технічних наук у роботі правоохоронної сфери є суттєвим засобом, що значно підвищує результативність роботи даних державних структур. Залучення до правоохоронної діяльності та судочинства результатів наукових досліджень здійснюється через проведення судових експертиз. Криміналістичні експертизи надають змогу впроваджувати в судочинство досягнення науки і техніки, що є засобом наукового пояснення, витлумачення фактів за для виконання завдань справедливості.

Отже, при підготовці до опанування даного курсу, слід чітко розуміти **мету навчальної дисципліни**, що полягає: 1) в ознайомленні майбутніх юристів із основоположними, вузловими проблемами цієї галузі права та формуванні у них необхідних теоретичних знань, що базуються на законодавстві та слідчо-судовій практиці; 2) в детальному вивченні та закріпленні найбільш актуальних та практично-вживаних вимог норм кримінально-процесуального закону в процесі встановлення об'єктивної істини; 3) у виробленні практичних навиків застосування положень кримінального та кримінально-процесуального законодавства в конкретних життєвих ситуаціях.

Завдання курсу «Криміналістичні експертизи» – забезпечення засвоєння студентами базових понять криміналістичних судових експертиз, видів криміналістичних експертиз, організаційних та процесуальних засад проведення криміналістичних судових експертиз, можливостей окремих видів експертиз, оцінки висновку експерта. Вивчаючи даний курс потрібно використовувати основні положення Конституції України та інших чинних нормативно-правових актів у галузі кримінального судочинства. Глибокий аналіз чинного Кримінального кодексу України, Кримінально-процесуального кодексу України, Закону України «Про судову експертизу» також є необхідною умовою успішного опанування знаннями курсу «Криміналістичні експертизи». Для правильного розуміння змісту декотрих інститутів не варто обмежуватись вивченням тільки підручників, а й ознайомитись з додатковою науковою літературою.

Навчання буде здійснюватись з використанням активних методів: поєднання лабораторних занять із самостійною роботою. Кожна тема доповнена переліком основних питань для самоперевірки і списком рекомендованої літератури. Виконання завдань покликане сприяти розвитку у студентів аналітичного мислення, вміння самостійно опрацювати нормативний матеріал та вирішувати деякі технічні криміналістичні задачі, систематизувати отримані знання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Криміналістичні експертизи першого рівня.

Тема 1. Криміналістичні експертизи в судочинстві.

Тема 2. Дактилоскопічна експертиза.

Тема 3. Трасологічна експертиза.

Тема 4. Експертиза холодної зброї.

Змістовий модуль 2. Криміналістичні експертизи другого рівня.

Тема 1. Почеркознавча експертиза.

Тема 2. Криміналістичне дослідження документів.

Тема 3. Балістична експертиза.

Тема 4. Ототожнення особи за ознаками зовнішності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Криміналістичні експертизи першого рівня												
Тема 1. Криміналістичні експертизи в судочинстві.	23	4	4	–	–	15	24	2	1	–	–	21
Тема 2. Дактилоскопічна експертиза.	23	4	4	–	–	15	24	2	1	–	–	21
Тема 3. Трасологічна експертиза.	23	4	4	–	–	15	22	2	-	–	–	20
Тема 4. Експертиза холодної зброї.	21	3	3	–	–	15	21	1	-	–	–	20
Разом	90	15	15	–	–	60	91	7	2	–	–	82
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Криміналістичні експертизи другого рівня												
Тема 1. Почеркознавча експертиза.	23	4	4	–	–	15	23	2	-	–	–	21
Тема 2. Криміналістичне дослідження документів.	23	4	4	–	–	15	23	2	-	–	–	21
Тема 3. Балістична експертиза.	23	4	4	–	–	15	22	2	-	–	–	20
Тема 4. Ототожнення особи за ознаками зовнішності.	21	3	3	–	–	15	21	1	-	–	–	20
Разом	90	15	15	–	–	60	89	7	-	–	–	82
Всього	180	30	30	–	–	120	180	14	2	–	–	164

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p style="text-align: center;">Криміналістичні експертизи в судочинстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові основи криміналістичної експертизи: поняття, предмет, структура, принципи. 2. Методи криміналістичних експертиз. 3. Основи криміналістичної ідентифікації. 4. Класифікація експертиз за процесуальним критерієм. 5. Класифікація експертиз за науковим критерієм. 6. Нормативні акти, що регулюють процес призначення та проведення криміналістичних експертиз. 7. Права та обов'язки судового експерта-криміналіста. Система судово-експертних закладів в Україні. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гоманюк О. Оцінка висновку експерта на досудовому слідстві // Вісник прокуратури (укр.).- 2006.- № 5.- С.66-73 2. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 3. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 4. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 5. Івакін Є. Державна судова експертиза-гарантія одержання об'єктивних і достовірних доказів у справі // Право України (укр.).- 2000.- № 9.- С.45-47 6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 7. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с. 8. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 9. A Simplified Guide To Crime Scene Investigation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/csi/CrimeSceneInvestigation.pdf. 10. Forensic Sciences: A Crime Scene Investigation Unit for Senior 3 Current Topics in the Sciences [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.edu.gov.mb.ca/k12/cur/science/found/c_topics30s/forensics_unit.pdf 	4
2	Дактилоскопічна експертиза	4

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет об'єкти, завдання дактилоскопічної експертизи. 2. Папілярні узорі: анатомія, особливості. 3. Класифікація ділянок шкіри людини, що мають папілярний узор. 4. Загальні ознаки папілярних узорів. 5. Окремі ознаки папілярних узорів. 6. Методи виявлення слідів рук людини. 7. Основні напрями дактилоскопічних досліджень. 8. Типові питання дактилоскопічної експертизи. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бергер В.Є., Рибалко Я.В. Зразки актів дактилоскопічної та трасологічної експертиз – К.: Редакційно-видавничий відділ МВС України, 1997. – 176 с. 2. Використання судової фотографії для фіксації слідів дактилоскопічного походження/ А.О. Полтавський, В.А. Кузнєцов, Ю.В. Димитрова, А.В. Щавелєв.- К.: ДНДЕКЦ МВС України, 2003.-47 С. 3. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 4. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 5. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 6. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 7. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 8. Криміналістичне дослідження слідів рук / О.П. Дубовий, В.Я. Лукашенко, Я.В. Рибалко та ін. / під ред. Я.Ю. Кондратьєва. — К.: АТІКА, 2000. — 150 с. 9. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 10. A Simplified Guide To Fingerprint Analysis [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/prints/Fingerprints.pdf. 	
3	<p style="text-align: center;">Трасологічна експертиза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет об'єкти, завдання трасологічної експертизи. 2. Механізм слідоутворення. 3. Види та підвиди трасологічних досліджень. 4. Трасологічні дослідження: слідів людини; слідів тварини; знарядь, інструментів, механізмів, агрегатів і утворених ними слідів; щодо встановлення цілого за окремими частинами; вузлів і петель; транспортних засобів і утворених ними слідів. 5. Трасологічна експертиза слідів людини. 	4

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Трасологічна експертиза зразків, інструментів, механізмів, агрегатів і утворених ними слідів (експертиза слідів зразків й інструментів; експертиза замків, замикальних механізмів і контрольних пристроїв (пломб)). 7. Трасологічна експертиза по встановленню цілого за частинами (встановленню належності частин одному цілому): 8. Типові питання трасологічної експертизи. 9. Інші напрями трасологічних досліджень. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бергер В.Є., Рибалко Я.В. Зразки актів дактилоскопічної та трасологічної експертизи – К.: Редакційно-видавничий відділ МВС України, 1997. – 176 с. 2. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 3. Грабовский Г.А. Основы трасологии. Особенная часть: Учебное пособие – М., 1974. – 230 с. 4. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 5. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 6. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 7. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 8. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 9. A Simplified Guide To Trace Evidence [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/trace/TraceEvidence.pdf. 10. A Simplified Guide To Footwear & Tire Track Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/fwtt/FootwearTireTracks.pdf. 	
4	<p style="text-align: center;">Експертиза холодної зброї</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття холодної зброї та її класифікація. 2. Предмет об'єкти та завдання експертизи холодної зброї. 3. Обов'язкові загальні криміналістичні ознаки холодної зброї. 4. Техніко-криміналістичні вимоги до холодної зброї. 5. Дослідження коротко клинкової холодної зброї. 6. Дослідження металюної холодної зброї. 7. Випробування холодної зброї в ході проведення експертизи холодної зброї. 8. Основні напрями досліджень холодної зброї. 9. Типові питання експертизи холодної зброї. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 	3

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 3. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 4. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 5. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 6. Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею предметів: Методика експертного дослідження: МЮ України. МВС України.- К.; 2009. 7. Судова експертологія: Курс лекцій: Навчальний посібник Клименко Н.І. –К.: ІнЮре, 2007. -528с. 8. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 	
5	<p style="text-align: center;">Почеркознавча експертиза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вчення про почерк, як об'єкт криміналістичного дослідження. 2. Поняття письма та почерку; 3. Основи формування писемно-рухового навику, або функціонально-динамічного комплексу; 4. Загальні основні криміналістичні ознаки почерку. 5. Окремі криміналістичні ознаки почерку. 6. Загальні основні криміналістичні ознаки підписів. 7. Окремі криміналістичні ознаки підписів. 8. Поняття, предмет об'єкти та завдання почеркознавчої експертизи; 9. Умови виконання почеркового матеріалу. 10. Основні напрями почеркознавчих досліджень. 11. Типові питання почеркознавчої експертизи. 12. Класифікація порівняльних зразків почеркового матеріалу. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 2. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 3. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 4. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 5. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 	4

	<p>6. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с.</p> <p>7. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.</p>	
6	<p style="text-align: center;">Криміналістичне дослідження документів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття документу та його ознаки. 2. Засоби захисту та основні реквізити документів. 3. Види способів друку бланків документів. 4. Поняття, предмет об'єкти, завдання експертизи документів. 5. Основні напрями криміналістичного дослідження документів. 6. Криміналістичне дослідження відбитків печатей та штампів. 7. Класифікація ознак внесення змін першопочаткового змісту документів. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бірюков В.В., Коваленко В.В., Бірюков Т.П. та ін. Криміналістичне документознавство: практ. посіб. – К., 2007.- 332 с. 2. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 3. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 4. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр).- 2005.- № 6.- С.164-172. 5. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 7. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с. 8. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 9. A Simplified Guide To Forensic Document Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/docs/QuestionedDocuments.pdf. 	4
7	<p style="text-align: center;">Балістична експертиза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття вогнепальної зброї; 2. Загальні криміналістичні ознаки вогнепальної зброї. 3. Класифікація вогнепальної зброї. 	4

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Предмет об'єкти та завдання балістичної експертизи 5. Основні напрями досліджень балістичної експертизи 6. Ідентифікаційні дослідження балістичної експертизи (встановлення групової приналежності і індивідуальної тотожності об'єкту). 7. Діагностичні дослідження балістичної експертизи (пов'язані з визначенням властивостей досліджуваних об'єктів). 8. Ситуаційні дослідження балістичної експертизи (направлені на встановлення обставин проведення пострілів). 9. Класифікаційні дослідження балістичної експертизи. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Сулява О.Ф. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброезнавство: Підручник. – К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2003. – 384 с. 2. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 3. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 4. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 5. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 7. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с. 8. Методика визначення належності предмета до категорії вогнепальної зброї та його придатності до стрільби: Методика експертного дослідження: ДНДЕКЦ МВС України. Протокол від 23.05.03 р. - Київ. 2003. 9. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 	
8	<p style="text-align: center;">Ототоження особи за ознаками зовнішності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вчення про ознаки зовнішності людини; 2. Поняття зовнішності людини й її складових елементів; 3. Елементи зовнішності людини та їх криміналістичне значення; 4. Ознаки зовнішності людини їх види та криміналістичне значення. 5. Особливі прикмети та їх криміналістичне значення. 6. Поняття, предмет об'єкти та завдання експертизи обожнення за ознаками зовнішності; 7. Основні напрями досліджень експертизи ототоження особи за ознаками зовнішності; 	3

	<p>8. Типові питання основних видів експертиз ототожнення особи за ознаками зовнішності.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання ознак зовнішності людини в розшуковій діяльності ОВС: Методичні рекомендації. – Дніпропетровськ: НДЕКЦ при МВС України – в Дніпропетровській області, 2003 – 18 с. 2. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 3. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 4. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 5. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 7. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с. 8. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 9. A Simplified Guide To Firearms Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/firearms/FirearmsExamination.pdf. 	
	Разом	30

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p style="text-align: center;">Криміналістичні експертизи в судочинстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Наукові основи криміналістичної експертизи: поняття, предмет, структура, принципи. 9. Методи криміналістичних експертиз. 10. Основи криміналістичної ідентифікації. 11. Класифікація експертиз за процесуальним критерієм. 12. Класифікація експертиз за науковим критерієм. 	4

	<p>13. Нормативні акти, що регулюють процес призначення та проведення криміналістичних експертиз.</p> <p>14. Права та обов'язки судового експерта-криміналіста. Система судово-експертних закладів в Україні.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>11. Гоманюк О. Оцінка висновку експерта на досудовому слідстві // Вісник прокуратури (укр.).- 2006.- № 5.- С.66-73</p> <p>12. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с.</p> <p>13. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с.</p> <p>14. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua</p> <p>15. Івакін Є. Державна судова експертиза-гарантія одержання об'єктивних і достовірних доказів у справі // Право України (укр.).- 2000.- № 9.- С.45-47</p> <p>16. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46.</p> <p>17. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с.</p> <p>18. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.</p> <p>19. A Simplified Guide To Crime Scene Investigation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/csi/CrimeSceneInvestigation.pdf.</p> <p>20. Forensic Sciences: A Crime Scene Investigation Unit for Senior 3 Current Topics in the Sciences [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.edu.gov.mb.ca/k12/cur/science/found/c_topics30s/forensics_unit.pdf</p>	
2	<p style="text-align: center;">Дактилоскопична експертиза</p> <p>9. Поняття, предмет об'єкти, завдання дактилоскопичної експертизи.</p> <p>10. Папілярні узорі: анатомія, особливості.</p> <p>11. Класифікація ділянок шкіри людини, що мають папілярний узор.</p> <p>12. Загальні ознаки папілярних узорів.</p> <p>13. Окремі ознаки папілярних узорів.</p> <p>14. Методи виявлення слідів рук людини.</p> <p>15. Основні напрями дактилоскопичних досліджень.</p> <p>16. Типові питання дактилоскопичної експертизи.</p> <p style="text-align: center;">Література</p>	4

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Бергер В.Є., Рибалко Я.В. Зразки актів дактилоскопічної та трасологічної експертиз – К.: Редакційно-видавничий відділ МВС України, 1997. – 176 с. 12. Використання судової фотографії для фіксації слідів дактилоскопічного походження/ А.О. Полтавський, В.А. Кузнецов, Ю.В. Димитрова, А.В. Щавелєв.- К.: ДНДЕКЦ МВС України, 2003.-47 С. 13. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 14. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 15. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 16. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 17. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 18. Криміналістичне дослідження слідів рук / О.П. Дубовий, В.Я. Лукашенко, Я.В. Рибалко та ін. / під ред. Я.Ю. Кондратьєва. — К.: АТІКА, 2000. — 150 с. 19. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 20. A Simplified Guide To Fingerprint Analysis [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/prints/Fingerprints.pdf. 	
3	<p style="text-align: center;">Трасологічна експертиза</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Поняття, предмет об'єкти, завдання трасологічної експертизи. 11. Механізм слідоутворення. 12. Види та підвиди трасологічних досліджень. 13. Трасологічні дослідження: слідів людини; слідів тварини; знарядь, інструментів, механізмів, агрегатів і утворених ними слідів; щодо встановлення цілого за окремими частинами; вузлів і петель; транспортних засобів і утворених ними слідів. 14. Трасологічна експертиза слідів людини. 15. Трасологічна експертиза знарядь, інструментів, механізмів, агрегатів і утворених ними слідів (експертиза слідів знарядь й інструментів; експертиза замків, замикальних механізмів і контрольних пристроїв (пломб)). 16. Трасологічна експертиза по встановленню цілого за частинами (встановленню належності частин одному цілому): 17. Типові питання трасологічної експертизи. 18. Інші напрями трасологічних досліджень. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Бергер В.Є., Рибалко Я.В. Зразки актів дактилоскопічної та трасологічної експертиз – К.: Редакційно-видавничий відділ МВС України, 1997. – 176 с. 	4

	<ol style="list-style-type: none"> 12. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 13. Грабовский Г.А. Основы трасологии. Особенная часть: Учебное пособие – М., 1974. – 230 с. 14. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 15. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 16. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 17. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 18. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 19. A Simplified Guide To Trace Evidence [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/trace/TraceEvidence.pdf. 20. A Simplified Guide To Footwear & Tire Track Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/fwtt/FootwearTireTracks.pdf. 	
4	<p style="text-align: center;">Експертиза холодної зброї</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Поняття холодної зброї та її класифікація. 11. Предмет об'єкти та завдання експертизи холодної зброї. 12. Обов'язкові загальні криміналістичні ознаки холодної зброї. 13. Техніко-криміналістичні вимоги до холодної зброї. 14. Дослідження коротко клинкової холодної зброї. 15. Дослідження металюної холодної зброї. 16. Випробування холодної зброї в ході проведення експертизи холодної зброї. 17. Основні напрями досліджень холодної зброї. 18. Типові питання експертизи холодної зброї. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 10. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 11. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 12. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 13. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту 	3

	<p>№53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46.</p> <p>14. Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею предметів: Методика експертного дослідження: МЮ України. МВС України.- К.; 2009.</p> <p>15. Судова експертологія: Курс лекцій: Навчальний посібник Клименко Н.І. –К.: ІнЮре, 2007. -528с.</p> <p>16. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.</p>	
5	<p style="text-align: center;">Почеркознавча експертиза</p> <p>13. Вчення про почерк, як об'єкт криміналістичного дослідження.</p> <p>14. Поняття письма та почерку;</p> <p>15. Основи формування писемно-рухового навику, або функціонально-динамічного комплексу;</p> <p>16. Загальні основні криміналістичні ознаки почерку.</p> <p>17. Окремі криміналістичні ознаки почерку.</p> <p>18. Загальні основні криміналістичні ознаки підписів.</p> <p>19. Окремі криміналістичні ознаки підписів.</p> <p>20. Поняття, предмет об'єкти та завдання почеркознавчої експертизи;</p> <p>21. Умови виконання почеркового матеріалу.</p> <p>22. Основні напрями почеркознавчих досліджень.</p> <p>23. Типові питання почеркознавчої експертизи.</p> <p>24. Класифікація порівняльних зразків почеркового матеріалу.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>8. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с.</p> <p>9. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с.</p> <p>10. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр).- 2005.- № 6.- С.164-172.</p> <p>11. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua</p> <p>12. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46.</p> <p>13. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с.</p> <p>14. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.</p>	4
6	<p style="text-align: center;">Криміналістичне дослідження документів</p> <p>8. Поняття документу та його ознаки.</p>	4

	<p>9. Засоби захисту та основні реквізити документів. 10. Види способів друку бланків документів. 11. Поняття, предмет об'єкти, завдання експертизи документів. 12. Основні напрями криміналістичного дослідження документів. 13. Криміналістичне дослідження відбитків печатей та штампів. 14. Класифікація ознак внесення змін першопочаткового змісту документів.</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <p>10. Бірюков В.В., Коваленко В.В., Бірюков Т.П. та ін. Криміналістичне документознавство: практ. посіб. – К., 2007.- 332 с. 11. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 12. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 13. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172. 14. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 15. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 16. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с. 17. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 18. A Simplified Guide To Forensic Document Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/docs/QuestionedDocuments.pdf.</p>	
7	<p style="text-align: center;">Балістична експертиза</p> <p>10. Поняття вогнепальної зброї; 11. Загальні криміналістичні ознаки вогнепальної зброї. 12. Класифікація вогнепальної зброї. 13. Предмет об'єкти та завдання балістичної експертизи 14. Основні напрями досліджень балістичної експертизи 15. Ідентифікаційні дослідження балістичної експертизи (встановлення групової приналежності і індивідуальної totoжності об'єкту). 16. Діагностичні дослідження балістичної експертизи (пов'язані з визначенням властивостей досліджуваних об'єктів). 17. Ситуаційні дослідження балістичної експертизи (направлені на встановлення обставин проведення пострілів). 18. Класифікаційні дослідження балістичної експертизи.</p>	4

	<p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Сулява О.Ф. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброезнавство: Підручник. – К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2003. – 384 с. 11. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с. 12. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с. 13. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр).- 2005.- № 6.- С.164-172. 14. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua 15. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46. 16. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с. 17. Методика визначення належності предмета до категорії вогнепальної зброї та його придатності до стрільби: Методика експертного дослідження: ДНДЕКЦ МВС України. Протокол від 23.05.03 р. - Київ. 2003. 18. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с. 	
8	<p style="text-align: center;">Ототоження особи за ознаками зовнішності</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Вчення про ознаки зовнішності людини; 10. Поняття зовнішності людини й її складових елементів; 11. Елементи зовнішності людини та їх криміналістичне значення; 12. Ознаки зовнішності людини їх види та криміналістичне значення. 13. Особливі прикмети та їх криміналістичне значення. 14. Поняття, предмет об'єкти та завдання експертизи обожнення за ознаками зовнішності; 15. Основні напрями досліджень експертизи ототоження особи за ознаками зовнішності; 16. Типові питання основних видів експертиз ототоження особи за ознаками зовнішності. <p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Використання ознак зовнішності людини в розшуковій діяльності ОВС: Методичні рекомендації. – Дніпропетровськ: НДЕКЦ при МВС України – в Дніпропетровській області, 2003 – 18 с. 	3

	<p>11. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с.</p> <p>12. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с.</p> <p>13. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172.</p> <p>14. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://zakon.rada.gov.ua</p> <p>15. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.-1998р., №46.</p> <p>16. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с.</p> <p>17. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.</p> <p>18. A Simplified Guide To Firearms Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.forensicsciencesimplified.org/firearms/FirearmsExamination.pdf.</p>	
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом	–

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Криміналістичні експертизи в судочинстві 1. Перші історичні пам'ятки застосування спеціальних експертних знань в світі. 2. Основні історичні етапи розвитку криміналістичної судової експертизи. 3. Основні галузеві нормативні документи судово-експертних установ України, що проводять криміналістичні експертизи.	15
2	Тема 2. Дактилоскопична експертиза 1. Історія дактилоскопичної експертизи. 2. Ф. Гальтон та його теорія. 3. Дактилоскопична формула та її призначення. 4. Можливості дактилоскопичної експертизи. 5. Пороскопія. 6. Еджеоскопія.	15
3	Тема 3. Трасологічна експертиза 1. Різновиди трасологічних експертиз. 2. Криміналістичне дослідження слідів одягу та рукавичок 3. Криміналістичне дослідження слідів знарядь зламу. 4. Криміналістичне дослідження замків та запірних пристроїв. 5. Методичний та інструментальний ряд при проведенні криміналістичних трасо логічних експертиз.	15
4	Тема 4. Експертиза холодної зброї 1. Основні складові вузли клинкової холодної зброї. 2. Техніко-криміналістичні вимоги до довго клинкової холодної зброї. 3. Методичний та інструментальний ряд при проведенні експертизи холодної зброї.	15
5	Тема 5. Почеркознавча експертиза 1. Авторознавча та почеркознавча експертизи – спільні риси та відмінності. 2. Автопідлог – можливості дослідження. 3. Дослідження ліворучних рукописних записів.	15
6	Тема 6. Криміналістичне дослідження документів 1. Можливості криміналістичного дослідження документів надрукованих за допомогою різних друкуючих пристроїв. 2. Дослідження документів в різних режимах освітлення. 3. Можливості дослідження документів в УФ-світлі. 4. Можливості дослідження документів в ІЧ-світлі. 5. Методичний та інструментальний ряд при проведенні криміналістичної експертизи документів.	15
7	Тема 7. Балістична експертиза 1. Неідентифікаційні дослідження судової балістики. 2. Криміналістичне дослідження вогнестрільних набоїв. 3. Класифікація набоїв. 4. Можливості ототожнення гладко ствольної вогнепальної зброї. 5. Методичний та інструментальний ряд при проведенні судово-балістичних експертиз.	15
8	Тема 8. Ототожнення особи за ознаками зовнішності 1. Габітологія та габітоскопія поняття та співвідношення.	15

	2. Можливості експертизи ототожнення особи за ознаками зовнішності. 3. Співвідношення з відеофоноскопічними та фототехнічними експертизами. 4. Методичний та інструментальний ряд при проведенні експертиз ототожнення особи за ознаками зовнішності	
	Разом	120

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	–

10. Методи навчання

З метою забезпечення викладання навчальної дисципліни «Криміналістичні експертизи» використовуються наступні методи навчання:

- 1) лекція – це метод, за допомогою якого лектор у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою;
- 2) практикум – являє собою форму поєднання теорії та практики метою якого є закріплення знань, отриманих на лекціях;
- 3) самостійна робота студентів є педагогічним забезпеченням розвитку цільової готовності до професійної самоосвіти і являє собою дидактичний засіб освітнього процесу, штучну педагогічну конструкцію організації і керування діяльністю студентів.

11. Методи контролю

Основними формами контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу є:

- контрольні роботи;
- тести;
- усне опитування;
- термінологічний диктант;
- залік.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				40		100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
10	10	5	5	7	7	8	8			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим

			повторним вивченням дисципліни
--	--	--	-----------------------------------

13. Методичне забезпечення

НМК до навчальної дисципліни «Криміналістичні експертизи».

14. Рекомендована література

1. A Simplified Guide To Crime Scene Investigation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.forensicsciencesimplified.org/csi/CrimeSceneInvestigation.pdf>.
2. A Simplified Guide To Fingerprint Analysis [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.forensicsciencesimplified.org/prints/Fingerprints.pdf>.
3. A Simplified Guide To Firearms Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.forensicsciencesimplified.org/firearms/FirearmsExamination.pdf>.
4. A Simplified Guide To Footwear & Tire Track Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.forensicsciencesimplified.org/fwtt/FootwearTireTracks.pdf>.
5. A Simplified Guide To Forensic Document Examination [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.forensicsciencesimplified.org/docs/QuestionedDocuments.pdf>.
6. A Simplified Guide To Trace Evidence [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.forensicsciencesimplified.org/trace/TraceEvidence.pdf>.
7. Forensic Sciences: A Crime Scene Investigation Unit for Senior 3 Current Topics in the Sciences [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.edu.gov.mb.ca/k12/cur/science/found/c_topics30s/forensics_unit.pdf
8. Бергер В.Є., Рибалко Я.В. Зразки актів дактилоскопічної та трасологічної експертиз – К.: Редакційно-видавничий відділ МВС України, 1997. – 176 с.
9. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Сулява О.Ф. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброєзнавство: Підручник. – К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2003. – 384 с.
10. Використання ознак зовнішності людини в розшуковій діяльності ОВС: Методичні рекомендації. – Дніпропетровськ: НДЕКІЦ при МВС України – в Дніпропетровській області, 2003 – 18 с.
11. Використання судової фотографії для фіксації слідів дактилоскопічного походження/ А.О. Полтавський, В.А. Кузнєцов, Ю.В. Димитрова, А.В. Щавелев.- К.: ДНДЕКІЦ МВС України, 2003.- 47 с.
12. Гоманюк О. Оцінка висновку експерта на досудовому слідстві // Вісник прокуратури (укр.).- 2006.- № 5.- С.66-73
13. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с.
14. Грабовский Г.А. Основы трасологии. Особенная часть: Учебное пособие – М., 1974. – 230 с.
15. Експертизи в судовій практиці: Навч. Посібник / В.Г. Гончаренко, В.Є. Бергер, Л.П.Булига та ін.. – К.: Либідь, 1993. – 197 с.
16. Єфремян Е. Судова експертиза контактної взаємодії об'єктів у світлі теорій відображення, інформації та криміналістичної ідентифікації // Право України (укр.).- 2005.- № 6.- С.164-172.
17. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 року №4038 – [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua>
18. Івакін Є. Державна судова експертиза-гарантія одержання об'єктивних і достовірних доказів у справі // Право України (укр.).- 2000.- № 9.- С.45-47
19. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджена наказом Мініюсту №53/5від 08.10.1998 року // Офіційний вісник України.- 1998р., №46.

20. Клименко Н.І. Судова експертологія: курс лекцій. – К.: кафедра криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2006. – 220 с.
21. Криміналістичне дослідження слідів рук / О.П. Дубовий, В.Я. Лукашенко, Я.В. Рибалко та ін. / під ред. Я.Ю. Кондратьєва. — К.: АТІКА, 2000. — 150 с.
22. Методика визначення належності предмета до категорії вогнепальної зброї та його придатності до стрільби: Методика експертного дослідження: ДНДЕКЦ МВС України. Протокол від 23.05.03 р. - Київ. 2003.
23. Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею предметів: Методика експертного дослідження: МЮ України. МВС України.- К.; 2009.
24. Гончаренко В.Г. Експертизи у судовій практиці: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 388 с.
25. Судова експертологія: Курс лекцій: Навчальний посібник Клименко Н.І. – К.: ІнЮре, 2007. - 528с.
26. Судові експертизи в Україні. Збірник нормативних актів // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.